



Một số thủ thuật dạy phần Language Focus trong sách Tiếng Anh lớp 9

Chu Thị Hoàng Yến^{a*}

^a Trường Đại học Tân Trào

*Email: sy290110@gmail.com

Thông tin bài viết

Ngày nhận bài:

3/10/2019

Ngày duyệt đăng:

10/12/2019

Từ khóa:

Kỹ thuật giảng dạy, hiệu quả, Tiếng Anh, cấu trúc ngữ pháp, học sinh lớp 9

Tóm tắt

Ngày nay việc dạy ngữ pháp không chỉ theo lối phân tích từ loại và phân tích câu, mà việc giảng dạy ngữ pháp còn được thông qua những bài tập kết hợp với việc dạy nhiều kỹ năng ngôn ngữ, kỹ năng học, phương pháp học, kỹ năng vận dụng,...

Để dạy ngữ pháp có hiệu quả, giáo viên cần linh động chọn lọc phương pháp và kỹ thuật dạy sao cho đạt mục đích yêu cầu của bài học. Trong bài báo này tác giả đã đưa ra thực trạng của vấn đề và một số kỹ thuật dạy học phần Language Focus trong sách tiếng Anh lớp 9 một cách hiệu quả. Ngoài ra, giáo viên cũng phải giải thích cho học sinh hiểu tầm quan trọng của việc học ngữ pháp. Từ đó các em có thể sử dụng ngôn ngữ một cách có ý nghĩa và diễn đạt được đúng điều mà mình muốn giao tiếp. Quan trọng nhất là học sinh hiểu được hình thái và ý nghĩa của những điểm ngữ pháp đang học để có thể sử dụng ngôn ngữ hiệu quả nhất.

I. Đặt vấn đề

Giảng dạy ngoại ngữ nói chung và môn tiếng Anh nói riêng là vô cùng quan trọng, đặc biệt là ở các trường phổ thông để bắt kịp với sự tiến hóa chung của nền văn minh và văn hóa thế giới. Vì vậy đòi hỏi người giảng dạy môn học này phải luôn có trách nhiệm và tâm huyết để truyền đạt kiến thức thật sự hiệu quả, đáp ứng mục tiêu của cấp trung học cơ sở là Sau khi hoàn thành chương trình môn Tiếng Anh cấp trung học cơ sở, học sinh có thể:

- Sử dụng tiếng Anh như một công cụ giao tiếp thông qua bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết nhằm đáp ứng các nhu cầu giao tiếp cơ bản và trực tiếp trong những tình huống gần gũi và thường nhật.

- Có kiến thức cơ bản về tiếng Anh, bao gồm ngữ âm, từ vựng, ngữ pháp; thông qua tiếng Anh, có những hiểu biết khái quát về đất nước, con người, nền văn hóa của các quốc gia nói tiếng Anh và của các quốc gia

khác trên thế giới, đồng thời có hiểu biết và tự hào về những giá trị của nền văn hoá dân tộc mình.

Năm học 2019- 2020 là năm học đầu tiên với trường phổ thông Tuyên Quang, nên còn rất nhiều bỡ ngỡ trong công tác giảng dạy, đặc biệt là môn tiếng Anh. Hầu hết các giáo viên đều rất trăn trở, suy nghĩ làm thế nào để dạy hiệu quả tiết LANGUAGE FOCUS nhằm nâng cao chất lượng bài kiểm tra, cũng như nâng cao chất lượng dạy học bộ môn tiếng Anh giúp học sinh có thái độ tích cực đối với môn học và việc học tiếng Anh, bước đầu biết sử dụng tiếng Anh để tìm hiểu các môn học khác trong chương trình giáo dục phổ thông.

II. Thực trạng của vấn đề

Đầu năm học 2019- 2020, tổ Ngoại ngữ trường phổ thông Tuyên Quang đã cho học sinh làm bài kiểm tra đầu vào để đánh giá trình độ của học sinh. Bảng 1 phía dưới là kết quả kiểm tra đầu vào của 30 em học sinh lớp 9A trường Phổ thông Tuyên Quang:

Bảng 1: Kết quả kiểm tra đầu vào môn tiếng Anh của học sinh lớp 9

Điểm	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Số bài	0	2	1	1	7	8	6	4	1	0

Trước thực trạng trên, các giáo viên trong tổ Ngoại ngữ - trường Phổ thông Tuyên Quang rất mong muốn tìm ra các phương pháp giảng dạy hiệu quả môn tiếng Anh nhằm cải thiện thực trạng của học sinh trong trường nói chung và học sinh lớp 9A nói riêng.

Hiện nay có nhiều sách tham khảo cũng như giáo trình bồi dưỡng nghiệp vụ hỗ trợ tích cực cho việc giảng dạy theo phương pháp đổi mới của giáo viên dạy ngoại ngữ. Bên cạnh đó, hằng năm Sở, Phòng cũng tổ chức các lớp học bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên, tổ chức các đợt sinh hoạt cụm nghiệp vụ, tổ chức hội giảng, báo cáo các chuyên đề đi sâu vào các vấn đề trong chuyên môn, ...nhằm giúp đội ngũ giáo viên dạy ngoại ngữ có thể tiếp cận, sử dụng phương pháp mới hiệu quả nhất. Tuy nhiên, giáo viên ở các trường không thể vận dụng rập khuôn cho mọi mọi điều kiện thực tế giảng dạy, mà đòi hỏi giáo viên phải biết chọn lọc để thực hiện cho phù hợp với trình độ học sinh, lứa tuổi học sinh, cơ sở vật chất trường, lớp.

Một số tiết dạy Language Focus giáo viên thường trú trọng giảng dạy kiến thức ngữ pháp khiến học sinh không có nhiều thời gian để rèn luyện các kỹ năng yêu cầu thông qua các bài tập trong sách giáo khoa. Hoặc giáo viên không chọn được những kỹ thuật, hoạt động giảng dạy phù hợp với bài tập, với yêu cầu rèn luyện kỹ năng của bài tập khiến bài dạy không đạt hiệu quả. Thậm chí việc lạm dụng hoặc sa đà vào một số hoạt động trò chơi nào đó cũng có thể khiến tiết dạy không đạt yêu cầu đặt ra...

Chính vì vậy, việc phân loại và chọn lọc các hoạt động, các kỹ thuật giảng dạy để vận dụng phù hợp vào từng bài tập là việc làm mang ý nghĩa quan trọng quyết định sự thành công và hiệu quả của tiết dạy. Bên cạnh đó, việc thiết kế kế hoạch giảng dạy hợp lý cho từng tiết sẽ giúp giáo viên chủ động được thời gian trên lớp, linh hoạt trong các hoạt động dạy học, cũng như hướng dẫn được cho học sinh kết hợp hợp lý giữa việc học tập ở nhà cũng như ở lớp của học sinh, sao cho quỹ thời gian được tận dụng hợp lý nhất, hiệu quả nhất.

III. Một số thủ thuật dạy học hiệu quả

1. Thủ thuật giới thiệu hình thái và nghĩa của cấu trúc ngữ pháp

Trước khi đi vào khâu rèn luyện, giáo viên giới thiệu hình thái và nghĩa của cấu trúc ngữ pháp bằng lời

nói và chữ viết lên bảng. Để giới thiệu nghĩa, tôi thường chọn dùng kỹ thuật phù hợp với từng bài khác nhau, sao cho có sự thay đổi các kỹ thuật ở điều kiện có thể để không gây nhàm chán, chẳng hạn:

a) Thị giác: dùng đồ vật thật, hình vẽ hoặc tranh ảnh, có thể kết hợp với nét mặt, điệu bộ để minh họa nghĩa. Ví dụ:

"Bài 10": Phần LF 1 trang 89

GV có thể sử dụng vật thật là hộp quà để ôn lại "modals: may/might"

T: This is a present. Do you know what it is?

S: No.

T: However, you can guess. What may it be?

S: - It may be a book.

- It may be a box of chocolates / cookies. (etc.)

Sau khi học sinh sử dụng động từ " may " (hoặc might) để đoán, giáo viên giúp học sinh ôn lại hai động từ này bằng công thức, cách dùng của chúng :

“Form: may / might + bare infinitive

Use: may / might is used to talk about present or future possibility

Might is normally a little less sure than May”
[English Grammar in Use]

b) So sánh đối chiếu các cấu trúc ngữ pháp :

Khi phải giới thiệu một lúc hai, ba cấu trúc ngữ pháp, để học sinh thấy được sự khác biệt trong các cấu trúc này, ta sử dụng cách cho học sinh so sánh các câu và chỉ ra sự khác nhau giữa các cấu trúc. Ví dụ :

Bài 7: phần LF 3 trang 64

T: Now I give you some examples to show the differences between the suggestions, using "I suggest ...". Listen: I suggest collecting some money / I suggest that we should collecting some money. Tell me the differences between these two sentences.

S: Sentence 1 ... suggest + V-ing, sentence 2: ...suggest + that-clause.

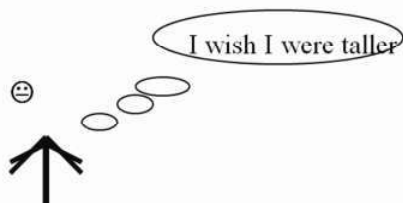
T: That's right.

Sau đó giáo viên chốt ý và giúp học sinh nắm mục đích sử dụng và cấu trúc câu đề nghị trước khi bước vào giai đoạn rèn luyện.

c) Dùng tình huống:

Một số nội dung có thể sử dụng phương pháp nêu tình huống tôi dùng tranh ảnh, hoặc hình vẽ để nêu tình huống. Ví dụ để dạy cấu trúc "The past simple with

WISH" ở Unit 1: L.F 3, tôi vẽ lên bảng hình vẽ đơn giản (người thấp) :



T: Look at him (or her). What does he (she) look like?

S: He (She) is short. / He (She) isn't tall.

T: Is he (she) happy with it?

S: No

T: What does he (she) have in his (her) mind?

S: I wish I were taller

T: What tense was used in the clause after WISH?

S: Past tense

Tiếp theo giáo viên giới thiệu cấu trúc và mục đích sử dụng câu WISH

d) Dịch nghĩa:

Một số cấu trúc giáo viên có thể dịch từ tiếng Việt sang tiếng Anh hay ngược lại. Ví dụ:

Bài 8: Phần LF 4 trang 72

T: Thu Ha is not satisfied with her preparations for Tet. Thu Ha has decorated her house and made plenty of cakes.

Combine two sentences above into one by using a connective- EVEN THOUGH

S: Thu Ha is not satisfied with her preparations for Tet, even though she has decorated her house and made plenty of cakes.

T: Vietnamese?

S: Thu Hà không hài lòng với việc chuẩn bị Tết của mình, mặc dù cô ấy đã trang hoàng nhà cửa và làm rất nhiều bánh.

2. Thủ thuật thực hiện rèn luyện câu

Các bài tập rèn luyện câu đã được biên soạn trong sách giáo khoa ở nhiều hình thức khác nhau nhằm thông qua kiến thức ngôn ngữ để rèn luyện các kỹ năng cho học sinh. Tuy nhiên, các bài tập đó chỉ là những công cụ mà giáo viên giảng dạy phải biết cách hướng dẫn học sinh sử dụng chúng để hoàn thiện mục tiêu học tập bộ môn. Sau đây là một số kỹ thuật mà tôi đã sử dụng trong quá trình hướng dẫn học sinh rèn luyện câu:

e) Bài tập lặp lại (Repetition drill)

Khi rèn luyện các cấu trúc ngữ pháp, tác giả quan tâm đến sự khác biệt về tính chất của bài tập rèn luyện mang tính máy móc hay giao tiếp. Một bài tập rèn luyện mang tính máy móc diễn ra khi học sinh không cần hiểu ý nghĩa của cấu trúc mà vẫn có thể làm được.

Giáo viên cần phải biết cách phát huy ưu điểm của dạng bài này là học sinh sẽ làm quen được với hệ thống trọng âm, tiết tấu và ngữ điệu của tiếng Anh qua đó nghĩa của câu được thể hiện. Bên cạnh đó học sinh có thể làm quen với hệ thống âm tiếng Anh qua nghe - nói. Đồng thời giáo viên cũng không nên lạm dụng dạng bài tập này vì tính máy móc, áp đặt, dễ gây nhàm chán, không phát huy tư duy học sinh. Về kỹ năng của giáo viên, chúng tôi chú ý thiết lập một số cử chỉ để điều khiển lớp để không phải nói nhiều. Ví dụ vẫy tay cho học sinh lặp lại thay vì phải luôn nói " Repeat after me / Repeat "

a) Bài tập thay thế (Substitution drill)

Bài tập thay thế xuất hiện trong phần "LANGUAGE FOCUS" của một số đơn vị bài. Trong bài tập này học sinh luyện tập nghe -nói theo bài mẫu trên cơ sở sử dụng cấu trúc được học. Chúng tôi tạo điều kiện cho học sinh luyện tập thuận lợi với các phương tiện hỗ trợ như tranh ảnh, poster, ... và tổ chức rèn luyện cặp, nhóm,... Đáng lưu ý là dạng bài tập này trong chương trình Tiếng Anh (thường ở dạng một đoạn hội thoại phức tạp, do đó cần tiến hành từ đơn giản đến phức tạp để học sinh dễ luyện tập hơn và khắc sâu được kiến thức ngôn ngữ được học. Ví dụ :

Bài 2: Phần LF 2 trang 20: giáo viên sử dụng posters ghi bài mẫu và bảng thông tin thay thế.

T: You and your friend are visiting HCMC. Look at the notes, there are things you have done, and some things you haven't done, what are they?

S: "- I have seen GiacLam Pagod

- I have eaten Chinese and French food

- I haven't seen Reunification Palace, Zoo and Botanical Gardens.

- I haven't tried Vietnamese and vegetarian food."

[Giải thích ngữ pháp tiếng Anh]

Ask Ss to look at the dialogue and elicit from Ss the use and the position of ALREADY and YET in the sentence. Then practice the dialogue in pairs (close / open): S1: Have you seen the Reunification Palace yet?

S2: No. I haven't.

S1: Have you tried French food ?

S2: Yes. I've already tried it.....

Đôi khi giáo viên không quan tâm lắm đến dạng bài tập này vì đây là dạng bài tập không phổ biến trong các bài kiểm tra. Tuy nhiên, với nguyên tắc đi từ đơn giản đến phức tạp, đồng thời chú trọng rèn luyện tất cả các kỹ năng, trong đó chú trọng việc sử dụng ngôn ngữ cho mục đích giao tiếp là việc làm cần thiết.

3. Thủ thuật củng cố, kiểm tra sau rèn luyện

Phần lớn các kiến thức ngữ pháp Tiếng Anh 9 là ôn tập, hệ thống lại, củng cố lại kiến thức đã học từ lớp 6 - 8 . Do đó phần lớn bài tập trong các bài Language Focus nhằm mục đích củng cố, kiểm tra kiến thức ngữ pháp đã được học. Để giúp học sinh tiếp thu tốt nội dung kiến thức và rèn luyện kỹ năng vận dụng, ngoài việc hướng dẫn các em làm bài tập, tôi nghĩ cũng phải cần tạo cho các em cảm giác hưng phấn và hứng thú cho các em tích cực tham gia vào bài học cũng như tiếp thu kiến thức. Muốn vậy, cách tốt nhất là giáo viên áp dụng các thủ thuật phù hợp, đồng thời dạng các trò chơi sẽ có tác dụng tích cực trong việc kích thích sự hưng phấn cho học sinh.

Với những thủ thuật thông thường có thể áp dụng cho mục đích bài học này là: Dialogue build, Dictation, Gap fill, Matching, Network, Finding friends, Find someone who, ordering words, Write-it-up, Language games. Tôi quan tâm đến việc sử dụng hiệu quả và hợp lý thủ thuật Language games, tất nhiên trên cơ sở có sự chuẩn bị kế hoạch tiết dạy kỹ càng để chủ động thời gian và không quá lạm dụng khiến có thể "cháy giáo án".

Thủ thuật này bao gồm các trò chơi như: Chain game, Noughts & crosses, Pelmanism, Guessing game, Rub out and remember, Lucky numbers, ...

Những bài tập có thể sử dụng *Language games* chẳng hạn như:

Bài 1: Phần LF 2 trang 12:

Lucky numbers (group work - Time: 10')

- Teaching aids: pictures (p.12) and the poster:

1. make / a cake
2. L.N
3. L.N
4. buy / flowers
5. hang / colorful lamps
6. go / shopping
7. L.N

8. paint / a picture of HaNoi

- Divide the class into 2 groups.

- For a lucky number, Ss will get 2 points without answering any questions. For other numbers, Ss have to write the things Lan and her friends did to prepare for the party, using the words given. 2 points for a correct sentence.

Ex.: make / a cake → Lan made a cake. Etc.

Unit 2: section L.F 3 / P. 20

Survey (Group work -Time : 5 -7')

- Teaching aids : handouts
- Divide class into groups of four
- Samples :

S1: Have you ever read a comic ?

S2: Yes, I have.

S1: When did you last read one ?

S2: This morning.

S1: Have you ever been to Singapore ?

S2: No, I haven't.

- Give feedback

Bài 4: Phần LF 4 trang 39

Lucky numbers (Group work - Time: 10')

- Teaching aids: the poster :

1. LN
2. How old are you?
3. Is your school near here?
4. What is the name of your school?
5. LN
6. Do you go to school by bicycle?
7. Which grade are you in?
8. Can you use a computer?
9. Why do you want this job?
10. When does your school vacation start?

Divide the class into 2 groups.

- For a lucky number, Ss will get 2 points without answering any questions. For other numbers, Ss have to turn the direct speech to the reported speech. 2 points for a correct sentence.

Ex: 1 → She asked me how old I was. etc.

Bài 5 : Phần LF 4 trang 46

Chain game (Time: 10')

S1: My father likes watching sports but my mother doesn't. She loves listening to music.

S2: My father likes watching sports, my mother loves listening to music but my sister doesn't. She enjoys playing games.

S3: My father likes watching sports, my mother loves listening to music, my sister enjoys playing games but my brother doesn't. He likes watching advertisements.etc.

Bài 6: Phần LF 3 trang 55

Noughts and Crosses (Group work - Time: 10')

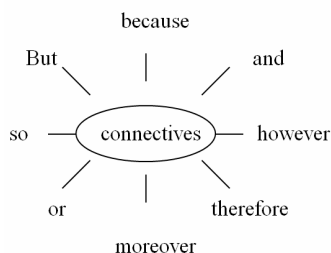
- Teaching aids : the chart :

(1) pleased /work hard	(2) excited / go / DaLat	(3) sorry / break bicycle
(4) disappointed/not phone	(5) amazed/win first prize	(6) sure / like film
(7) happy / pass exam	(8) afraid / not help you	(9) delighted/show/good

- Divide the class into teams : 0 & X
- Model sentence :
 - (1) I'm pleased that you are working hard.
 - (2) I'm excited that I can go to DaLat...

Bài 7: Phần LF 1 trang 62

Brainstorming (Individual work - Time 5')



- Ask Ss to think of connectives that they have learnt
- Have Ss write down the connectives
- Give feedback
- Ask Ss to give Vietnamese meaning
- Ask Ss have to complete the sentences by using correct connectives

Bài 9: Phần LF 1 trang 81

Quiz (Group work - Time 7-10')

- Divide the class into two teams
- Call out the questions and Ss have to answer as quickly as possible. The team having the right answers get good marks. The team which has more marks wins the game.

- Questions:

“1. Which country won the 1998 Tiger Cup? (Singapore)

2. Which animal has 1 or 2 horns on its snout? (rhinoceros)

3. Which explorer diccovered America? (Christopher Columbus)

4. Which planet is closest to the earth? (Venus)

5. Which animal was chosen to be the logo of Sea games 2003? (Buffalo)

6. Which ASEAN country is divided ino two regions by the sea? (Malaysia)

7. Which food can you chew but can't swallow? (Chewing gum)

8. Which thing can you swallow but can't chew? (water)”

[Giải thích ngữ pháp tiếng Anh]

(After that ask Ss to answer the questions, using the Relative pronouns WHICH or WHO)

Bài 10: Phần LF 3-4 trang 90-92

Matching Game (Stage: Production - Group work - Time : 5-8')

- Divide the class into two teams (A & B)
- Each student from team A writes one if clause (of the conditional sentences type 2) on a small piece of paper.
- Each student from B writes one main clause.
- Take 2 pieces of paper from 2 teams to have a complete conditional sentence. Call on some students to pick up 2 pieces of paper from two teams and all out the sentences.

Trên đây chỉ là một số thí dụ minh họa bài tập được thực hiện ở dưới hình thức trò chơi để gây sự hứng thú học tập cho học sinh cũng như đảm bảo nguyên tắc học sinh giữ vai trò trung tâm với phương pháp phù hợp tâm sinh lý học sinh. Các bài tập khác tác giả cũng đưa vào những trò chơi tương tự. Ngay cả một số bài tập thêm ở bước củng cố (Production) trên lớp.

Sau một học kỳ áp dụng các phương pháp giảng dạy hiệu quả, kết quả bài thi học kỳ một môn tiếng Anh của 30 em học sinh lớp 9A trường Phổ thông Tuyên Quang như sau:

Điểm	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Số bài	0	0	0	1	2	5	8	7	5	2

IV. Kết luận

Với những gì tác giả đã làm cũng không ngoài mục đích giảng dạy hiệu quả bộ môn Tiếng Anh theo phương pháp giao tiếp với sách giáo khoa hiện hành. Vấn đề là với một loại bài nặng về luyện tập ngữ pháp, nếu không khéo giáo viên lại trở về phương pháp cũ: phân tích từ loại, phân tích câu, thầy hướng dẫn trò giải bài tập trong sách giáo khoa,... khiến lu mờ chức năng rèn luyện các kĩ năng Nghe - Nói - Đọc - Viết, không đạt được mục tiêu giúp học sinh rèn luyện khả năng giao tiếp bằng tiếng Anh. Bên cạnh đó, tác giả quan tâm việc tìm hiểu từng loại bài tập để chọn ra một kĩ thuật tiến hành hoạt động dạy - học trên lớp sao cho thích hợp nhằm đạt hiệu quả với từng tiết dạy. Sự linh hoạt,

chú ý thay đổi các thủ thuật, chọn hoạt động phù hợp, phân bổ thời gian hợp lí - kích thích sự hứng thú học tập của học sinh là mục tiêu chúng tôi hướng đến.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Raymond Murphy, trang 371-383, 2002. *English Grammar in use*. Nhà xuất bản Hà Nội.
2. Mai Lan Hương - Hà Thanh Uyên. *Giải thích ngữ pháp tiếng Anh*. Nhà xuất bản Đà Nẵng
3. <https://vndoc.com/27-tro-choi-huu-ich-day-tieng-anh-cho-hoc-sinh/download>
4. <https://westminster.edu.vn/hoc-ngu-phap-tieng-anh-qua-tro-choi-giai-phap-ly-tuong-cho-n...>

Some techniques for teaching language focus in English 9

Chu Thi Hoang Yen

Article info

Received:
03/10/2019

Accepted:
10/12/2019

Keywords:
Teaching techniques,
effective, English,
grammatical structures,
grade 9th students.

Abstract

Today, teaching grammar not only follows magnetic analysis type and sentences, but also teaching grammar is done through exercises combined with language skills, studying methodology, using skills, etc.

To teach grammar effectively, teachers need to be flexible in choosing teaching methods and techniques so that they reach goals of the lessons. In this article, the author has brought out the real situation of the problem and some techniques to teach the Language Focus in the 9th grade English book effectively. In addition, teachers must explain to students the importance of studying grammar, so they can use language in a meaningful way and express what they want to communicate. Most importantly, students understand the form and meaning of the grammar they are learning, so they can use the language effectively.
